

Stanovisko Ministerstva financí k pozměňovacím a jiným návrhům k návrhu poslanců Vladislava Vilímce, Jany Černochové, Radka Vondráčka, Jiřího Junka a Jany Hnykové na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik, ve znění zákona č. 121/2012 Sb.

(sněmovní tisk 403)

Návrh na zamítnutí návrhu zákona nebyl podán.

A. Pozměňovací návrhy obsažené v usnesení ústavně právního výboru č. 234 z 68. schůze konané dne 9. června 2016 (tisk 403/7)

Články I a II znějí:

„Čl. I

Zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik, ve znění zákona č. 121/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 3 se za odstavec 3 vkládá nový odstavec 4, který zní:

„(4) Zemřelo-li dítě, které je oprávněnou osobou podle odstavce 3 a které řádně a včas uplatnilo nárok podle § 5 odst. 1, před tím, než bylo o jeho nároku rozhodnuto nebo než mu bylo vyplaceno vypořádání, jsou oprávněnými osobami jeho děti, pokud jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona občany České republiky, a to každé z nich stejným dílem; to neplatí, bylo-li již vypořádání v celé výši podle § 7 vyplaceno jiným oprávněným osobám.“.

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 5 a 6.

2. V § 3 odst. 5 se za slova „odstavce 3“ vkládají slova „a 4“.

3. V § 5 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Nárok oprávněné osoby podle § 3 odst. 4 je nutné uplatnit písemnou žádostí (§ 6) podanou povinné osobě nejpozději do 30. června 2017, jinak nárok zaniká.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení.“.

STANOVISKO MF k bodu A: NESOUHLAS

Odůvodnění:

Pozměňovací návrh navyšuje mandatorní výdaje státního rozpočtu o cca 80 mil. Kč (dle údajů Ministerstva vnitra), neboť rozšiřuje dosavadní okruh oprávněných osob.

Toto rozšíření okruhu oprávněných osob, jehož vymezení posuzoval i Ústavní soud České republiky a neshledal jej neústavním a které nepodpořila ani Veřejná ochránkyně práv, je sice navrhováno v menším rozsahu, než jaký předpokládá poslanecký návrh novely zákona (sněmovní tisk č. 403/0), stále však představuje poskytnutí dodatečné možnosti domoci se odškodnění, k němuž není stát povinen a které bezdůvodně zvýhodňuje malou skupinu osob – vnuků původních vlastníků jen na základě data úmrtí jejich právního předchůdce.

B. Pozměňovací návrh poslance Vladislava Vilímce přednesený ve druhém čtení dne 26. května 2017 (SD 6462)

Článek I zní:

„Čl. I

Zákon č. 212/2009 Sb., kterým se zmírňují majetkové křivdy občanům České republiky za nemovitý majetek, který zanechali na území Podkarpatské Rusi v souvislosti s jejím smluvním postoupením Svazu sovětských socialistických republik, ve znění zákona č. 121/2012 Sb., se mění takto:

1. V § 3 odstavec 2 se slovo „jen“ zrušuje.
2. V § 3 odstavec 2 se věta třetí zrušuje.
3. V § 3 se za odstavec 3 vkládají odstavce 4 a 5, které znějí:

(4) Zemřelo-li dítě, které je oprávněnou osobou podle odstavce 3 a které řádně a včas uplatnilo nárok podle § 5 odst. 1 před tím, než bylo o jeho nároku rozhodnuto, nebo než mu bylo vyplaceno vypořádání, jsou oprávněnými osobami jeho manžel a děti, pokud jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona občany České republiky, a to každé z nich stejným dílem; to neplatí, bylo-li již vypořádání v celé výši podle § 7 vyplaceno jiným oprávněným osobám.“

(5) Zemřelo-li dítě, které je oprávněnou osobou podle odstavce 3 před uplynutím lhůty uvedené v § 5 odst. 1, jsou oprávněnými osobami jeho manžel a děti, pokud jsou ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona občany České republiky, každý z nich stejných dílem; to neplatí, bylo-li již vypořádání v celé výši podle § 7 vyplaceno jiným oprávněným osobám.“

Dosavadní odstavce 4 a 5 se označují jako odstavce 6 a 7.
4. V § 3 odstavec 6 se za slova „odstavce 3“ vkládají slova „,4 a 5“.
5. V § 5 se za odstavec 1 vkládá nový odstavec 2, který zní:

„(2) Nárok oprávněné osoby podle § 3 odst. 4 a 5 je nutné uplatnit písemnou žádostí (§ 6) podanou povinné osobě nejpozději do 30. června 2018, jinak nárok zaniká.“

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 3 a 4.
6. V § 7 se na konci odstavce 5 doplňuje věta „To platí i v případě, pokud je tentýž majetek přihlášen několika přihláškami k náhradě⁹⁾, nebo je přihláška k náhradě⁹⁾ nahrazena listinami uvedenými v § 6 odst. 3.“.

Poznámka pod čarou ⁹⁾ zní:

„⁹⁾ Vládní nařízení č. 8/1947 Sb. z. a n., o soupisu československého majetku na Zakarpatské Ukrajině.
Zákon č. 42/1958 Sb., o úpravě některých nároků a závazků souvisejících se sjednocením Zakarpatské Ukrajiny s Ukrajinou sovětskou socialistickou republikou.
Vyhláška č. 43/1959 Ú. l., o přihlášení k náhradě za majetky na Zakarpatské Ukrajině podle zákona č. 42/1958 Sb.
Vyhláška č. 159/1959 Ú. l., o vnitrostátním vypořádání některých nároků podle zákona č. 42/1958 Sb., týkající se Zakarpatské Ukrajiny.“.

7. V čl. II bod 2 zní:

„2. Nárok na vypořádání podle tohoto zákona mohou uplatnit pouze ty osoby, které nebyly oprávněnými osobami podle zákona č. 212/2009 Sb., ve znění zákona č. 121/2012 Sb. a pokud vypořádání již nebylo poskytnuto osobám oprávněným podle zákona č. 212/2009 Sb., ve znění zákona č. 121/2012 Sb., nebo nárok oprávněným osobám podle zákona č. 212/2009 Sb., ve znění zákona č. 121/2012 Sb., nezanikl.“.

STANOVISKO MF k bodu B: NESOUHLAS

Odůvodnění:

Pozměňovací návrh výrazně navyšuje mandatorní výdaje státního rozpočtu - až o cca 2 mld. Kč, neboť podstatně rozšiřuje dosavadní okruh oprávněných osob. Počet nových žadatelů uváděný předkladatelem lze mít za výrazně podhodnocený.

Rozšíření okruhu oprávněných osob o celou další generaci žadatelů (vnuků původních vlastníků majetku) přinese značný počet nových žádostí o odškodnění, jejichž počet lze velmi obtížně odhadovat, neboť budou pravděpodobně podávány i osobami, které správní orgán ve věci odškodnění dosud nijak nekontaktovaly, neboť si byly vědomy, že nejsou oprávněnými osobami. Nadto, bude-li pozměňovací návrh přijat, existuje reálná možnost ještě dalšího rozšíření okruhu oprávněných osob (mimo již uvedené), neboť podle údajů Ministerstva vnitra již bylo soudem v několika případech přiznáno odškodnění i osobám nesplňujícím podmínku občanství stanovenou nynějším zněním zákona č. 212/2009 Sb. (v agendě bývalého Oblastního likvidátora v Bratislavě je evidováno cca 3 500 spisů o majetku zanechaném na bývalé Podkarpatské Rusi/Zakarpatské Ukrajině československými reemigranty).

Vymezení okruhu oprávněných osob nadto již posuzoval i Ústavní soud České republiky a neshledal jej neústavním a nepodpořila jej ani Veřejná ochránkyně práv.

Pozměňovací návrh rovněž nepřipustným způsobem dále mění dosavadní nepřesné vymezení okruhu oprávněných osob a zakládá v tomto směru výkladový rozpor, rovněž tak nejednoznačně určuje podíly oprávněných osob na odškodnění.

Pozměňovací návrh rovněž neodstraňuje rizika plynoucí z poslaneckého návrhu novely zákona - možnost poskytnutí duplicitního odškodnění a možnost překročení dosavadní zákonné limitace maximální výše možného odškodnění.

C. Pozměňovací návrh poslance Jeronýma Tejce přednesený ve druhém čtení dne 26. května 2017

V usnesení ústavně právního výboru v čl. I bodu 3 se čísllovka „2017“ nahrazuje čísllovkou „2018“.

STANOVISKO MF k bodu C: NEUTRÁLNÍ

Odůvodnění:

Pozměňovací návrh se váže k pozměňovacímu návrhu pod bodem A, s jehož přijetím Ministerstvo financí nesouhlasí.

Hlasování:

V případě nepřijetí pozměňovacího návrhu pod bodem A je bod C nehlasovatelný.

V Praze dne 9. června 2017

JUDr. Ondřej Závodský, Ph.D.
vrchní ministerský rada - náměstek pro řízení sekce 03